

АДВОКАТСЬКИЙ ЦЕНТР
ЖАННИ ГРУШКО

Право військовослужбовців та членів
їхніх сімей на грошові виплати під час
дії воєнного стану

*Адвокат, кандидат юридичних наук,
керівник «Адвокатського центру Жанни ГРУШКО»,
голова молодіжного комітету НААУ «NextGen» у Вінницькій області –*

Жанна ГРУШКО

АДВОКАТСЬКИЙ ЦЕНТР
ЖАНІНИ ГРУНІКО

План:

- Правове регулювання грошових виплат для військовослужбовців та членів їх сімей.
- Види виплат грошового забезпечення.
- Грошові виплати членам сім'ї військовослужбовців.

Правове регулювання грошових виплат для військовослужбовців та членів їх сімей

Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

Сімейний кодекс України

Закон України від 29 липня 2022 року № 2489-ІХ "Про внесення змін до Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" щодо призначення і виплати одноразової грошової допомоги"

Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 року № 168 "Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану"

Постанова № 704 від 30.08.2017 «Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб»

Порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам, затверджений наказом Міністерства оборони України від 07 червня 2018 року № 260

Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 року № 884 «Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення сім'ям військовослужбовців, захоплених у полон або заручниками, а також інтернованих у нейтральних державах або безвісно відсутніх»

2. Види виплат грошового забезпечення

П. 2 Розділу 1 Порядку виплат грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 07 червня 2018 року № 260 (із змінами)

1. Щомісячні основні

1.1. Посадовий оклад

1.2. Оклад за військовим званням

1.3. Надбавка за вислугу років

2. Щомісячні додаткові

2.1. Підвищення посадового окладу

2.2. Надбавки

2.3. Доплати

2.4. Винагорода військовослужбовцям, які обіймають посади, пов'язані з кіберзахистом та кібербезпекою

2.5. Посадовий оклад

3. Одноразові додаткові

3.1. Винагорода (крім винагороди зазначеної в п.2.4.)

3.2. Додаткова винагорода на період дії воєнного стану, визначена Постановою 168

3.3. Допомоги

Додаткова винагорода виплачується в таких розмірах згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 року № 168 та розділом XXXIV Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 07 червня 2018 року № 260 (із змінами)

Категорії військовослужбовців, які мають право на додаткову винагороду	Розмір виплати додаткової винагороди
Військовослужбовці, які виконують бойові (спеціальні) завдання згідно з бойовими наказами (розпорядженнями). Військовослужбовцям, які в установленому законодавством порядку відряджені до складу військових адміністрацій у районах ведення воєнних (бойових) дій для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі..	30000 гривень (в розрахунку на місяць пропорційно часу виконання бойових (спеціальних) завдань)
Військовослужбовці, які беруть безпосередню участь у бойових діях або забезпечують здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії, перебуваючи безпосередньо в районах їх ведення (здійснення), зокрема на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України..	100 000 гривень (в розрахунку на місяць пропорційно часу участі у таких діях та заходах)
Військовослужбовцям, які виконують бойові (спеціальні) завдання у складі органу військового управління, штабу угруповання військ (сил) або штабу тактичної групи до пункту управління оперативно-стратегічного угруповання військ.	50000 гривень

Особлості виплат додаткової винагороди в розмірі 100 000 грн., визначених абз. 4 пункту 10 Постанови № 168

у зв'язку з пораненням (контузією, травмою, каліцтвом), **пов'язаним із захистом Батьківщини** * перебувають на стаціонарному лікуванні в закладах охорони здоров'я (у тому числі закордонних), - *з дня отримання такого поранення, включаючи час переміщення до лікарняного закладу (в тому числі з одного лікарняного закладу охорони здоров'я до іншого), або перебувають у відпустці для лікування після тяжкого поранення за висновком (постановою) військово-лікарської (лікарсько-експертної) комісії;*

захоплені в полон (крім тих, які добровільно здалися в полон) **або є заручниками, а також інтерновані в нейтральні держави або безвісно відсутні** (у разі, коли зазначені події сталися як до введення воєнного стану, так і після його введення) - *за час перебування в полоні (заручниках) та до дня звільнення включно або за час перебування в інтернуванні та до дня повернення до України або за час безвісної відсутності;*

загинули (померли внаслідок отриманих після введення воєнного стану поранень, **травм пов'язаних із захистом Батьківщини**), - *виплата здійснюється за весь місяць, у якому військовослужбовець загинув (помер).*

* Форма 5 затверджена наказом МОУ № 402 від 14.08.2008 «Про затвердження Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України»

Не виплати грошового забезпечення, визначенні п. 14 Розділ XXXIV Порядку 260

самовільно залишили військові частини, місця служби (дезертирували)

усунені від виконання службових обов'язків, відсторонені від виконання службових повноважень або відсторонені від посади\$

відмовились виконувати бойові накази (розпорядження)

вживали алкогольні напої (наркотичні або психотропні речовини) на території військової частини як у службовий, так і в позаслужбовий час, прибували на службу та/або виконували обов'язки військової служби в стані алкогольного (наркотичного) сп'яніння

вчинили інші дії (бездіяльність), за які судом прийнято рішення про притягнення до відповідальності за вчинення кримінального, військового адміністративного правопорушення або адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією

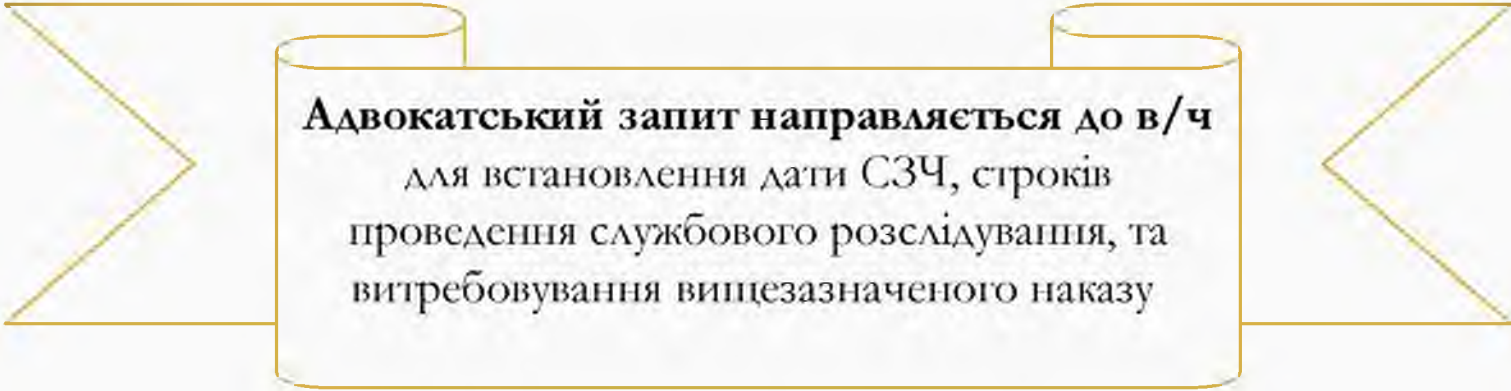
добровільно здалися в полон або захоплені в полон, а також інтерновані в нейтральні держави або безвісно відсутні;

навмисно спричинили собі тілесні ушкодження чи іншу шкоду своєму здоров'ю або самогубство (крім випадків доведення до самогубства, встановленого судом)

Припинення виплат військовослужбовцям, які перебувають в СЗЧ

Відповідно до підпункту 2 пункту 15 Розділу I Порядку 260 військовослужбовцям, які самовільно залишили військові частини або місця служби, виплата грошового забезпечення призупиняється з дня самовільного залишення військової частини або місця служби та поновлюється з дня повернення.

Призупинення та поновлення виплати грошового забезпечення оголошується наказом командира військової частини.

**Адвокатський запит направляється до в/ч
для встановлення дати СЗЧ, строків
проведення службового розслідування, та
витребування вищезазначеного наказу**

Окреме питання: **Як підтвердити участь у виконанні бойового завдання ?**

Відповідь на це питання, розкриває пункт 4 Розділу XXXV Порядку № 260

Так, підтвердження безпосередньої участі військовослужбовців у бойових діях, виконанні бойового (спеціального) завдання або забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної у період здійснення зазначених дій або заходів здійснюється на підставі таких документів:

бойовий наказ (бойове розпорядження);

журнал бойових дій (вахтовий, навігаційно-вахтовий, навігаційний журнал) або журнал ведення оперативної обстановки або бойове донесення або постова відомість (під час охорони об'єкта, на який було здійснено збройний напад);

рапорт (донесення) командира підрозділу (групи), корабля (судна), катера про участь кожного військовослужбовця (у тому числі з доданих або оперативно підпорядкованих підрозділів) у бойових діях або заходах, у виконанні бойових (спеціальних) завдань.

Окреме питання: **Якщо є довідка про безпосередню участь ?**

Відповідь на це питання: Така довідка не визначена пунктом 4 Розділу XXXV Порядку № 260

Підстави виплат основних і додаткових видів грошового забезпечення передбачені п. 3 Порядку № 260

накази про встановлення та виплату основних і додаткових видів грошового забезпечення

грошовий атестат або довідка про грошові виплати (за винятком осіб, призваних (прийнятих) на військову службу за контрактом, у тому числі під час проходження строкової військової служби)

Виплати одноразових додаткових виплат виплачуються, відповідно до п. 8 Порядку № 260

в місяці видання наказу про виплату

або в наступному після місяця, в якому наказом оголошено про виплату

Адвокатський запит направляється до в/ч з вимогою витребувати належним чином засвідчені документи, визначені пунктами 3 та 8 Порядку № 260

Збереження виплат грошового забезпечення

Окреме питання: Припинили виплати під час лікування та реабілітації, що робити?

Відповідь на це питання, розкриває пункт 9 Порядку № 260

абз. 1 п. 9 визначає, що виплата грошового забезпечення за останніми займаними посадами зберігається за час відряджень, а також надання оплачуваних відповідно до чинного законодавства України відпусток.

Грошове забезпечення за останніми займаними посадами виплачується за період звільнення від виконання службових обов'язків у зв'язку з хворобою та перебуванням на лікуванні в лікарняних закладах та у відпустці для лікування у зв'язку з хворобою (відпустці за станом здоров'я), але не більше чотирьох місяців із дня вибуття з військової частини (крім випадків, передбачених чинним законодавством України, більш тривалих строків перебування на лікуванні).

Понад чотири місяці виплачується:

на підставі висновку лікарняного закладу або військово-лікарської комісії

рішення командира військової частини про продовження перебування в лікарняних закладах

Натомість, строковикам за весь період !

АДВОКАТСЬКИЙ ЦЕНТР
ЖАНИН ГРУНІКО

У випадку встановлення військовослужбовцю (крім військовослужбовців строкової служби) інвалідності, що настала внаслідок поранення (зокрема, контузії, травми або каліцтва) або захворювання, отриманого у зв'язку із виконанням обов'язків військової служби, у тому числі після звільнення з такої служби, встановлюється:

Відповідно до ст. 16-2 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» встановлено, що одноразова грошова допомога призначається і виплачується у розмірі:

- за 1 групу інвалідності – 992 400 гривень (400-кратний прожитковий мінімум);
- за 2 групу інвалідності – 744 300 гривень (300-кратний прожитковий мінімум);
- за 3 групу інвалідності – 620 250 гривень (250-кратний прожитковий мінімум).

Перелік документів на одержання одноразової грошової допомоги військослужбовцю з інвалідністю

АДВОКАТСЬКИЙ ЦЕНТР
ЖАЛІНИ ГРИШКО

витяг із наказу командира військової частини про виключення зі списків особового складу частини, а для військовослужбовців строкової військової служби - копія військового квитка

копія довідки ВЛК, свідоцтва про хворобу

копія довідки медико-соціальної експертної комісії про встановлення факту інвалідності

копія довідки командира військової частини про причини та обставини поранення

заява про виплату одноразової грошової допомоги

копії сторінок паспорта отримувача одноразової допомоги з даними про прізвище, ім'я та по батькові і місце реєстрації

копія ідентифікаційного коду отримувача

Одноразова грошова допомога сім'ям загиблих військовослужбовців

Сім'ям загиблих осіб (зазначених у пункті 1 [постанови № 168](#)) виплачується одноразова грошова допомога в розмірі 15 000 000 гривень, яка розподіляється рівними частками на всіх отримувачів, передбачених у статті 16-1 [Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей"](#) (члени сім'ї, батьки та утриманці загиблого (померлого) військовослужбовця), крім громадян Російської Федерації або Республіки Білорусь та осіб, які постійно проживають на територіях цих країн, осіб, які засуджені за державну зраду, колабораційну діяльність, пособництво державі-агресору.

⇒ Члени сім'ї та батьки загиблого (померлого) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста визначаються відповідно до [Сімейного кодексу України](#) (особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки. Подружжя вважається сім'єю і тоді, коли дружина та чоловік, у зв'язку з навчанням, роботою, лікуванням, необхідністю догляду за батьками, дітьми та з інших поважних причин не проживають спільно. Дитина належить до сім'ї своїх батьків і тоді, коли спільно з ними не проживає).

⇒ утриманці - відповідно до [Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб"](#) (особи, які були на повному утриманні загиблого або одержували від нього допомогу, яка була для них постійним і основним джерелом засобів до існування).

Виплата одноразової грошової допомоги здійснюється також сім'ям осіб, зазначених у пункті 1 **постанови № 168**, які померли внаслідок поранення (контузії, травми, каліцтва), отриманого у період дії воєнного стану під час захисту Батьківщини, участі у бойових діях або забезпеченні здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії, перебуваючи безпосередньо в районах їх ведення (здійснення), зокрема на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, на території між позиціями сил оборони та позиціями військ держави-агресора, у період здійснення зазначених заходів, **не пізніше ніж через один рік** після поранення (контузії, травми, каліцтва).

Реалізація права на допомогу

Особи, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги, можуть реалізувати це право з дня його виникнення (*дати загибелі особи в період дії воєнного стану, що зазначена у свідоцтві про смерть*).

У разі відмови однієї або кількох осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги, від її отримання або якщо зазначені особи протягом трьох років з дня виникнення у них такого права його не реалізували, їх частки розподіляються між іншими особами, які мають право на одноразову грошову допомогу.

Якщо після призначення та виплати одноразової грошової допомоги у повному розмірі за її отриманням звертаються інші особи, які мають на неї право, питання щодо перерозподілу суми такої допомоги вирішується за взаємною згодою осіб або в судовому порядку.

Якщо сім'я загиблої особи одночасно має право на отримання одноразової грошової допомоги, передбаченої цією постановою, та одноразової грошової допомоги або компенсаційної виплати, встановлених іншими актами законодавства, здійснюється одна з таких виплат за її вибором.

Як отримати компенсацію у 15 млн. гривень?

Отже, необхідно звернутися до найближчого територіального центру комплектування та соціальної підтримки (ТЦК СП) і написати заяву про виплату одноразової грошової допомоги, додаючи отримані документи.

- копію свідоцтва про смерть військового;
- копію лікарського свідоцтва про смерть;
- витяг з наказу про виключення загиблого зі списку особового складу військової частини;
- документ, що свідчить про причини та обставини загибелі військового;
- витяг з особової справи про склад сім'ї військовослужбовця;
- копії сторінок паспорта отримувача одноразової допомоги з даними про прізвище, ім'я та по батькові і місце реєстрації;
- копію свідоцтва про народження загиблого (для виплати допомоги батькам);
- копію свідоцтва про шлюб (для виплати дружині);
- копію свідоцтва про народження дитини (для виплати дітям);
- копію рішення суду або нотаріально посвідченого правочину, що підтверджуватиме факт перебування заявника на утриманні загиблого (надають особи, які не були членами сім'ї загиблого (померлого), але перебували на його утриманні).

Судова практика:

1. Рішення Волинського окружного адміністративного суду від 11 січня 2023 року у справі № 140/5825/22 щодо визнання особи членом сім'ї загиблого не потребує доведення факту перебування такої особи на утриманні. Режим доступу до ресурсу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108362440>.
2. Рішення Вінницького міського суду Вінницької області від 07 лютого 2023 року у справі № 127/26812/22 про встановлення факту проживання однією сім'єю без реєстрації шлюбу та перебування на утриманні. Режим доступу до ресурсу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108918598>.
3. Постанова ВАСУ від 01 червня 2017 року, справа №825/2265/16 про визнання протиправними наказів командирів у частині визнання смерті військовослужбовця такою, що не пов'язана із виконанням обов'язків військової служби. Режим доступу до ресурсу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/66905370>.
4. Постанова КАС ВС від 02.03.2023 року у справі № 580/2611/19 що факт отримання грошової допомоги відповідно до Постанови 168 позбавляє особу можливості повторно претендувати на отримання соціальної допомоги, як одноразова грошова допомога відповідно до інших законів, зокрема, Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». Режим доступу до ресурсу: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109311902>.
5. Рішення Верховного Суду від 26 травня 2020 року у справі № 735/1417/16-а щодо виплати одноразової грошової допомоги у зв'язку зі смертю військовослужбовця (її брата), пов'язаною із захистом Батьківщини. Режим доступу до ресурсу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/8945944>.

Дякую за увагу!

АДВОКАТСЬКИЙ ЦЕНТР
ЖАНІНІ ГРУНІКО

Все буде

УКРАЇНА!